

Література

- Горохова А. М. Репрезентация британского национального характера в паремнологическом фонде английского языка : автореф. дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Нижний Новгород, 2017. 20 с.
- Гришко О. П. Вербалізація української ментальності в художньому дискурсі кінця XX – початку XXI століть : дис... канд. филол. наук : 10.02.01. Запоріжжя, 2017. 235 с.
- Гумбольдт В. О различии строения человеческих языков и его влияния на духовное развитие человечества. *Избранные труды по языкознанию* / Пер. Г. В. Рамишвили. М. : Прогресс, 1984. 400 с.
- Зыкова И. Роль концептосферы культуры в формировании фразеологизмов как культурно-языковых знаков : дисс. ... докт. филол. наук : 10.02.19. Москва, 2014. 510 с.
- Нагорна О. О. Етнокультурні особливості семантики англійських фразеологізмів (на матеріалі британського варіанту англійської мови) : автореф. дис... канд. наук: 10.02.04. Одеса, 2008. 21 с.
- Савченко Л. В. Феномен етнокодів духовної культури у фразеології української мови : етимологічний та етнолінгвістичний аспекти : монографія. Сімферополь : Доля, 2013. 600 с.
- Теля В.Н. О феномене воспроизводимости языковых выражений. *Язык, сознание, коммуникация : Сб. статей*. Вып. 30. М. : МАКС Пресс, 2005. С. 4-42.
- Callies M. 'Idioms in the making' and variation in conceptual metaphor. *Cognitive Linguistic Studies*, 2017. (4). P. 63–81. doi 10.1075/cogls.4.1.04cal
- [CCID] *Collins Cobuild Idioms Dictionary*. 3rd Edition. London: Harper Collins, 2012. 320 p.
- Crowther J. *Oxford Guide to British and American Culture for Learners of English*. Oxford : Oxford University Press, 1999. 607 p.
- Holt R. Sport and the British : a modern history. Oxford : Clarendon Press, 1989. 424 p.
- Kachru B. The Alchemy of English : The Spread, Functions, and Models of Non-native Englishes. Champaign, IL : University of Illinois Press, 1985. 216 p.
- Kövecses Z. Where metaphors come from : Reconsidering context in metaphor. Oxford : Oxford University Press, 2015. 232 p.
- Lakoff G., Johnson M. *Metaphors We Live by*. Chicago : University of Chicago Press, 1980. 242 p.
- McIntosh P. Fair play : ethics and sport in education. London : Heinemann, 1979. 213 p.
- Mair C. Varieties of English around the world : Collocational and cultural profiles. *Phraseology and Culture in English* / Ed. by P. Skandera. New York: de Gruyter, 2007. P. 437-471.
- Peters P. Similes and other evaluative idioms in Australian English. *Phraseology and Culture in English* / Ed. by P. Skandera. New York: de Gruyter, 2007. P. 235-257.
- Renson R. Fair play : its origins and meanings in sport and society. *Kinesiology*. 2009 (41). P. 5-18.
- Sharifian F. *Cultural Linguistics : Cultural conceptualisations and language*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2017. 189 p.
- Wierzbicka A. Australian culture and Australian English : A response to William Ramson. *Australian Journal of Linguistics*, 2001. 21(2). P. 195–214.

(Матеріал надійшов до редакції 10.06.18. Прийнято до друку 23.06.18)

УДК: 811.11'01'373.211.1

DOI: <https://doi.org/10.26661/2414-1135/2018-74-10>

КОЛІСНИЧЕНКО Т. В.

(Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича)

СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОЙКОНІМІВ ГРАФСТВА LEICESTERSHIRE

Стаття направлена на інтегральний опис ойконімів графства Leicestershire (Англія). Основна увага зосереджена на встановленні структурних моделей ойконімів, позицій формантів ойконімів графства Leicestershire. Мета дослідження полягає у визначенні мови донора та мови рецептора ойконімів для розуміння їх культурологічної складової в англійській ойконімічній картині світу.

Ойконіми утворюють ойконімічну картину світу на основі закладеної у них когнітивної інформації та відображають історичні зміни, характеристики географічних особливостей місцевості та світосприйняття населення.

Ключові слова: ойконіми, лексема, компонент, етимологічний аналіз, формант.

Kolisnychenko T. V. Structural and semantic features of the Leicestershire place names. The etymology of the place names can be the key to the cultural aspect of the discourse semantics. The integral description of the place names of the county of Leicestershire (England) is in the focus of our research. The aim is to analyze the etymology of the place names of the county, to compare the factors of the formations of the place names, to define the formants of the place names, and to mark their position in the word-building models of the place names.

The topicality of our investigation is motivated by the necessity of an integral description of the territorial units in language and tourism advertisement discourse and the necessity to study the dynamics of the shifts in the semantics of oikonyms used in general and professional discourse registers..

The task is to define the source language of the place name formants, its origin and the way of borrowing. The topicality of the research lies in the necessity of elaborating of Glossary of place names of the county Leicestershire.

To reach the end-goal some linguistic methods are used: the etymological analysis to determine the source language of the formants, the derivative analysis to study the word-building models of place names and the quantitative analysis to reveal quantitative features of the formants in the place names structure.

The research revealed that the formants in place name structure can be registered in the initial, medial and final positions. The place names reflect the historical changes, characteristics of the local places and the cultural conceptions and world-view of the people. The place names under study may form the place names system in the English or British worldview on the basis of their cognitive information.

The perspective of the research is to analyse of the place names and proof that the place name shifts from general name, acquires all features of the geographic name and isolates from the general units in tourism advertising discourse.

Key words: place names, word-building model, formant, etymological analysis, lexeme.

У процесі дискурс-аналізу, зазвичай, етимологія назв територіальної одиниці залишається невизначеною й сприймається у загально мовному контексті як дане, проте, вона може бути ключовою для розуміння культурологічної складової семантики тексту.

Постановка проблеми. Тема дослідження зумовлена необхідністю інтегрального опису структурно-семантичних характеристик територіальних назв графства *Leicestershire*.

Завданням статті є проаналізувати структурно-семантичні особливості ойконімів графства *Leicestershire* та кореляцію позитивних та негативних компонентів у структурі їх семантичного значення.

Поставлене завдання окреслює необхідність використання комплексної методики дослідження: етимологічний аналіз, який проводився на основі етимологічних словників англійської мови та слугував для виявлення первинного значення ойконімів в англійській мові; семантичний аналіз – для аналізу кореляції позитивного та негативного компонентів у семантичній структурі ойконімів; метод дистрибутивного аналізу сприяв визначенню поляризації у структурі його семантичного значення.

Актуальність проблеми зумовлено необхідністю дослідження структурних особливостей ойконімів графства *Leicestershire* та аналізу їх семантичних особливостей.

Аналіз попередніх досліджень та публікацій. Методологічною базою дослідження слугували праці вчених різних лінгвістичних шкіл і напрямів (Д. Т. Майрес (1989), К. Камерон (1996), Ч. Дж. Ленней (2005), А. Ф. Артемова, О. А. Леонович (2007), Д. Мілз (2011), С. Таггарт (2011), А. В. Уразметова (2015), О. В. Заверткіна (2016), Я. М. Бельмаз (2016)). Ними фундаментально досліджено топоніми з різних аспектів: етнолінгвістичного, соціолінгвістичного та лише морфологічного.

Проте, ойконімія Східного Мідленду Англії залишилась поза увагою лінгвістів. Дана стаття спрямована на аналіз лексико-семантичних характеристик ойконімів графства *Leicestershire*.

Виклад основного матеріалу дослідження. Етимологія займає особливе місце, оскільки визначення походження слів, фонетичні та морфологічні зміни створюють для кожної лексеми певне мовне оточення, яке дозволяє змодельовати концепт, визначити його специфіку і місце в людській свідомості, а також впливає на формування колективної та індивідуальної картин світу.

Ми підтримуємо думку Р. Меїлхаммера, який розуміє етимологію як “...retrograde and reconstructive diachronic investigation regardless whether they focus on lexical or structural elements” [Mailhammer 2007, с. 144] – “...ретроградне або реконструктивно діахронічне дослідження, незважаючи на фокусування на лексичних або структурних елементах”.

Важливим завданням етимологічного аналізу є визначення ознаки, яка закладена в основу слова як денотата певного об’єкта дійсності, а пошук етимології слова означає, що його внутрішня форма або не зовсім зрозуміла реципієнту або розуміється ним некоректно [Топоров 2004, с. 24].

Першим кроком було визначення мови походження ойконімів графства *Leicestershire*. Згідно даних етимологічного аналізу виявлено наступні результати (див. табл. 1)

Мова походження	OE	OE + Oscand	OE + Celtic	OE/Oscand +OE	Oscand	Oscand + OE	Oscand / OE	OFrench	OFrench / Oscand	Celtic	Разом
Кіл-ть	286	23	3	2	69	19	12	6	1	8	429
%	66,7	5,4	0,7	0,5	16,1	4,4	2,8	1,4	0,2	1,9	100

Таким чином, мовою походження більшості ойконімів графства *Leicestershire* є:

- давньоанглійська (66,7% від загальної кількості проаналізованих ойконімів): *East Norton (Nortone 1086 (DB))* походить від давньоанглійської мови та утворюється від сполучення *north + tūn* із первинним значенням ‘*north farmstead or village*’;

- давньоскандинавська (16,1%): *Arnesby (Erendesbi 1086 (DB))* утворюється від сполучення *Oscand. pers. name + bý* із первинним значенням ‘*farmstead or village of a man called Iarund or *Erendi*’; *Tonge (Tunge 1086 (DB))* походить від *Oscand. tunga* із первинним значенням ‘*the tongue of land*’;

- давньоанглійська (мова першого компоненту) та давньоскандинавська (мова другого компоненту) становить частоту вживання у 5,1%: ойконім *Woodthorpe* є сполученням компонентів *OE wudu + Oscand. thorp* із первинним значенням ‘*outlying farmstead or hamlet in woodland*’; *Kilby (Cilebi 1086 (DB))* утворюється від сполучення *OE cild (with Scand. k-) + Oscand. bý* із первинним значенням ‘*farmstead or village of the young men*’;

- давньоскандинавська (мова першого компоненту) та давньоанглійська (мова другого компоненту) становить частоту вживання у 4,4%: *Odstone (Odestone 1086 (DB))* утворюється від сполучення *Oscand. pers. name + OE tūn* із первинним значенням ‘*farmstead of a man called Oddr*’; *Knipton (Gniptone 1086 (DB))* утворюється від сполучення *Oscand. gnípa + OE tūn* із первинним значенням ‘*farmstead below the steep hillside*’.

- частота вживання ойконімів з давньоскандинавською або давньоанглійською мовою походження становить 2,8% від загальної кількості проаналізованих ойконімів графства *Leicestershire*:

- частота вживання ойконімів, мовою походження яких є кельтська становить 1,9% від загальної кількості проаналізованих ойконімів: *Trent (Trente 1086 (DB))* походить від назви річки та означає ‘*the trespasser*’, i.e. ‘*river liable to floods*’.

- частота вживання ойконімів, мовою походження яких є давньофранцузька мова становить 1,4%: *Belvoir (Belveder 1130)* утворюється від сполучення *OFrench bel + vedeir* із первинним значенням ‘*beautiful view*’; *Mountsorrel (Munt Sorel 1152)* утворюється від сполучення *OFrench mont + sorel* із первинним значенням ‘*sorrel-coloured hill*’;

- частота вживання ойконімів, які утворюються від сполучення формантів різних мов (давньоанглійської та кельтської) становить 0,7% від загальної кількості проаналізованих ойконімів: *Breedon on the Hill (Briudun 731)* утворюється від сполучення *Celtic *bre ‘hill’ + OE dūn ‘hill’* із значенням ‘*hill called Bre*’.

- частота вживання ойконімів, які утворюються від сполучення компонентів різних мов (давньоанглійська або давньоскандинавська) становить (0,5%): *Wigston (Wichingestone 1086 (DB))* утворюється від сполучення *OE or Oscand. pers. name + OE tūn* із первинним значенням ‘*farmstead or estate of a man called *Wicing or Vikingr*’.

- давньофранцузька або давньоскандинавська як мова оригіналу зареєстрована у 0,2% ойконімів: *Donisthorpe (Durandestorp 1086 (DB))* утворюється від сполучення *OFrench pers.*

name + *O*Scand. *thorp* із первинним значенням ‘*outlying farmstead or hamlet of a man called Durand*’.

Результати етимологічного та кількісного аналізів виявили, що мовою походження ойконімів графства *Leicestershire* є давньоанглійська, давньоскандинавська як мова походження ойконімів складає незначну частину.

Другим кроком згідно нашого плану було виділення образу, закладеного в основі лексеми. В ойконімічному просторі, яке відрізняється широтою та різноманіттям образів, що входять в його сферу, притаманна культурна неприривність, яку визначають імена створених людьми різних культур [Суперанская, 1973, с. 151].

Етимологічний аналіз ойконімів графства *Leicestershire* вирізняє наступні образи:

1) назви річок: *brook* – 0,5%, *river* – 3,5%, *stream* – 2,1% (*Barwell*(*Barewelle* 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OE bār* + *wella* із значенням ‘*spring or stream frequented by wild boars*’);

2) назви місцевості: *forest* – 0,2%, *ground* – 0,5%, *grove* – 0,2%, *headland* – 0,2%, *heathland* – 0,2%, *hill* – 4,9%, *place* – 4,4%, *plain* – 0,2%, *plot* – 0,2%, *ridge* – 0,2%, *site* – 10,2%, *spur* – 0,2%, *stake* – 0,2%, *stone* – 0,2%, *territory* – 0,2%, *track* – 0,2%, *valley* – 0,7%, *tree* – 0,2%, *view* – 0,2%, *wood* – 1,8%: (*Billesdon* (*Billesdone* 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OE pers. name* + *dūn* із значенням ‘*hill of a man called Bil*’);

3) назви будівель: *building* – 0,7%, *church* – 0,4%, *cottage* – 3,7%, *enclosure* – 4,4%, *estate* – 4,0%, *farmstead* – 47,3%, *ford* – 2,1%, *homestead* – 1,4%, *house* – 0,5%, *manor* – 1,4%, *shelter* – 0,2%, *stronghold* – 0,5% (*Buckminster* (*Bucheminstre* 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OE pers. name* + *mynster* із значенням ‘*large church of a man called Bucca*’);

4) назви поселень: *town* – 0,7%, *tribe* – 0,2%, *village* – 4,2% (*Grantham* (*Grantham* 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OE pers. name* + *hām* із значенням ‘*homestead or village of a man called *Granta*’);

5) назви ділянок землі: *clearing* – 1,4%, *field* – 0,5%, *land* – 4,0% (*Cranoe* (*Craweho* 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OE crāwe* (*genitive plural crāwena*) + *hōh* із значенням ‘*spur of land frequented by crows*’);

6) назви предметів: *machine* – 0,5% (*Croft* (*Craeft* 836, *Crec* [sic], *Crebre* [sic] 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OE craeft* із значенням ‘*a machine, an engine*’ (perhaps referring to some kind of mill or windlass)).

Процес найменування ойконімів відбувається завдяки наступним ознакам топонімічної номінації:

1. Вплив людини на акт номінації:

а) імена або прізвища відомих людей як компоненти ойконімів: *Bagworth*(*Bageworde* 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OE pers. name* + *worth* із значенням ‘*enclosure of a man called Bacga*’;

б) прикметники, які позначають національну приналежність: *Normanton* утворюється від сполучення *OE Northman* + *tūn* із значенням ‘*farmstead of the Northmen or Norwegian Vikings*’;

в) лексеми на позначення приналежності: *Shackerstone* (*Sacrestone* 1086 (DB), *Schakereston* с.1260) утворюється від сполучення *OE scēacere* + *tūn* із значенням ‘*the robber’s farmstead*’;

г) лексеми на позначення класової приналежності: *Congerstone* (*Cuningestone* 1086 (DB)) утворюється від сполучення *O*Scand. *konungr* + *OE tūn* із значенням ‘*the king’s manor, the royal estate*’;

д) місце проживання людей або племен: *Devon* (*Defena*, *Defenascirlate* 9th cent (Territory of) the *Devonians*, the *Dumnonii*) утворюється від сполучення *OE Definas* (*from Celtic Dumnonii*) + *scīr* ‘*district*’.

2. Найменування одного об’єкту відносно іншого:

а) характеристика розташування об’єкту відносно іншого: *Broughton* утворюється від сполучення *OE brōc* + *tūn* із значенням ‘*farmstead by a brook*’;

б) характеристика об'єкту відносно іншого: *Barwell* (Barewelle 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OE bār + wella* із значенням 'spring or stream frequented by wildboars'; *Beeby* (Bebi 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OE bēo + OScand. bý* із значенням 'farmstead or village where bees are kept';

3. Вплив якостей на акт номінації:

а) колір: *Blackfordby* (Blakefordebi c.1125) утворюється від сполучення *OE blæc + ford + OScand. bý* із значенням 'farmstead at the dark ford';

б) характеристика рослинності/ наявність тварин: *Foxton* (Foxtone 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OE fox + tūn* із значенням 'farmstead where foxes are often seen';

в) розмір: *Dalby Great & Dalby Little* (Dalbi 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OScand. dalr + bý* із значенням 'farmstead or village in a valley', *Great & Little* – афікси на позначення розміру;

г) розташування об'єкту: *Easthorpe* (Estorp 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OE ēast + OScand. thorp* із значенням 'eastern outlying farmstead or hamlet';

д) характеристика якостей об'єкту: *Chadwell* (Caldeuuelle 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OE c(e)ald + wella* із значенням 'cold spring or stream';

На третьому етапі дослідження розглянемо структурні особливості ойконімів графства *Leicestershire*, яке налічує 429 ойконімів. За структурною класифікацією ойконіми графства можна поділити на однослівні (однокомпонентні та двокомпонентні) та словосполучення (багатокомпонентні):

1) однослівні ойконіми складають більшість в ойконімічному просторі графства *Leicestershire* (263 ойконіми або 61,3%):

а) *однокомпонентні* ойконіми (59 ойконіми): *Birstall* (Burstele 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OE burhstall* із значенням 'the site of a stronghold';

б) *двокомпонентні* ойконіми (180 ойконіми): *Diseworth* (Digtheswyrthe c. 972, Diwort 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OE pers. name + worth* із значенням 'enclosure of a man called *Digoth';

в) *трикомпонентні* ойконіми (24 ойконіми): *Bringhurst* (Bruninghyrst 1188) утворюється від сполучення *OE pers. name + -inga- + hyrst* із значенням 'wooded hill of the family or followers of a man called Bruni';

2) словосполучення (166 ойконіми або 38,7%):

а) *двослівні* номінації становлять частоту вживання у 31,9% (137 ойконімів): *Ashby Folville* (Ascbi 1086 (DB)). *Manorial affix from the de Foleuilla family*. *Ashby* утворюється від сполучення *OE æsc* or *OScand. askr + OScand. bý* із значенням 'farmstead of a man called Aski';

б) *трислівні* номінації становлять частоту вживання у 3,5% (або 15 ойконімів): *Stanford on Soar*: *Stanford* утворюється від сполучення *OE stān + ford* із значенням 'stone ford', *Soar* is a Celtic or pre-Celtic river-name probably meaning 'flowing one';

в) *чотислівні* номінації становлять частоту вживання у 3,3% (або 14 ойконімів): *Houghton on the Hill* (Hohtone 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OE hōh + tūn* із значенням 'farmstead on or near a ridge or hill-spur'.

Розглянемо типи конструкцій ойконімів:

1) конструкція N+N, тобто до складу конструкції входять два іменники:

1.1) *Означальна* конструкція (іменники у називному відмінку) (82 ойконіми): *Donington, Castle* (Duni(n)tone 1086 (DB), *Castel Donyngton* 1302) утворюється від сполучення *OE pers. name + -ing- + tūn* із значенням 'estate associated with a man called Dun(n) or Dun(n)a', *Castle* as affix;

1.2) *Приналежна* конструкція (3 ойконіми): *King's Norton* (Nortune 1086 (DB), *Kinges Norton* 1221) утворюється від сполучення *OE north + tūn* із значенням 'north farmstead or village';

2) конструкція Adj+N, тобто до складу конструкції входять іменник та прикметник (52 ойконіми): *East Norton* (Nortone 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OE north + tūn* із значенням ‘*north farmstead or village*’, East as affix.

3) конструкція N+Pr+N, тобто до складу конструкції входять два іменники та прийменник (13 ойконімів): *Barkestone-le-Vale* Barkestone (Barchestone 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OScand. pers. name + OE tūn* із значенням ‘*farmstead of a man called Barkr or Borkr*’;

4) конструкція N+Pr+Art+N, до складу якої входять два іменники, прийменник та артикль: *Frisby on the Wreake* (Frisebie 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OScand. Frísir (genitive Frísa) + bý* із значенням ‘*farmstead or village of the Frisians*’.

Згідно кількісного аналізу внутрішньої структури ойконімів найбільша частота уживання у:

- іменного форманта (pers. name) (42,4% від загальної кількості проаналізованих ойконімів), який завжди знаходиться на початковій позиції у формуванні ойконіма: *Nailstone* (Naylestone 1225) утворюється від сполучення *OE pers. name + tūn* із значенням ‘*farmstead or estate of a man called *Nægl*’;

- формант *tūn* у двокомпонентних ойконімах становить частоту вживання у 32,8%, у трикомпонентних ойконімах його частота – 72%: *Odstone* (Odestone 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OScand. pers. name + OE tūn* із значенням ‘*farmstead of a man called Oddr*’; *Packington* (Pakinton 1043, Pachintone 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OE pers. name + -ing- + tūn* із значенням ‘*estate associated with a man called *Pac(c)a*’;

- формант *bý* у двокомпонентних ойконімах становить частоту вживання у 15,4%, у трикомпонентних ойконімах його частота – 4%: *Asfordby* (Osferdebie 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OE *Æscford* ‘ash-tree ford’ + *bý* із значенням ‘*farmstead of a man called Ásfrøthr*’; *Blackfordby* (Blakefordebi c.1125) утворюється від сполучення *OE blæc + ford + OScand. bý* із значенням ‘*farmstead at the dark ford*’;

- формант *-ing* в основному вжито лише у трикомпонентних ойконімах у медіальній позиції з частотою вживання у 5,2%: *Swannington* (Suaninton) утворюється від сполучення *OE pers. name + -ing- + tūn* із значенням ‘*estate associated with a man called *Swan*’;

- формант *worth* у двокомпонентних ойконімах становить частоту вживання у 2,3%, у трикомпонентних ойконімах його частота становить 8%: *Bosworth* (Boseworde 1086 (DB)) утворюється від сполучення *OE pers. name + worth* утворюється від сполучення ‘*enclosure of a man called Bōsa*’.

Наступним етапом нашого дослідження є функціонально-семантичний аналіз ойконімів графства *Leicestershire* у рекламному туристичному дискурсі. Рекламний туристичний дискурс – це вид дискурсу в якому поєднання реклами, фотоколажу та використання емоційно-забарвлених інтенсифікаторів спрямовано на апелювання до позитивних емоційних факторів реципієнтів, переконання «придбання» клієнтами туристичної продукції та послуг, а також на мотивацію клієнтів залишатися, в подальшому, позитивний відгук [Колісниченко 2016, с. 304].

Метою четвертого етапу є верифікація гіпотези, що ойконіми в залежності від регістру дискурсу можуть змінювати свою конотацію з позитивно-маркованої на негативно-марковану та навпаки, отже, ойконіми можна розглядати як енантіосемічні одиниці.

1. *Leicestershire enjoys a diverse mix of market towns with a wide range of visitor attractions to visit and great shopping. Many of the towns have a museum in the town centre that give visitors an insight of the history of the area, all have a good range of places to eat and drink and a good choice of accommodation* [Visit. Explore. Discover].
2. *Leicester is a friendly city, bursting with heritage and culture. We have wonderful attractions, top restaurants and great night life* [Visit Leicester].

У прикладах 1 та 2 ойконім *Leicester* завдяки сполучуваності з інтенсифікаторами *diverse mix, an insight of the history, friendly city, wonderful attractions, top restaurants, great night life, friendly city* набуває позитивної конотації.

Інтенсифікатори у рекламному туристичному дискурсі спрямовані на залучення додаткових компонентів до нейтральної конотації ойконіма, на посилення сприйняття інформації реципієнтом та сприяє виконанню основної функції рекламного туристичного дискурсу.

3. *A walk through Leicester is a walk through architectural history – from the Victorian ‘statement’ buildings of the city centre, when Leicester was one of the wealthiest towns in Europe, ...; and then an area of regenerated canal with 19th century warehouses and industrial buildings. There really is much more to Leicester than first meets the eye* [Urban Rambles].

У прикладі 3 позитивна маркованість ойконіма досягається апелюванням до почуттів, уяви та свідомості реципієнтів. Такі фрази як *a walk through architectural history* або *one of the wealthiest towns* створюють в уяві реципієнта позитивний образ ойконіма.

Розглянемо наступний приклад:

4. *“Leicester (also known as ‘Lesta’) is one of the fastest growing chav cities in the UK. An average of 10 children per hour switch from baggy trousers and Linkin Park hoodies to Adidas track suits and Nike sweatshirts because it’s ‘well safe man innit’* [I live here].

У прикладі 4 ойконім *Leicester* набуває негативно маркованої конотації завдяки сполучуваності із лексемами з негативною семантикою. Лексема *chav* має негативну семантику *‘people who have no life, stand on the streets thinking they’re ‘bad’, have ‘babies’ at 13+, think that smoking and drinking makes them ‘rebels’, live off benefits, can’t speak english, one won’t go around alone in case someone picks on it, won’t try and do anything unless theres about a million others with it, are not human, wear fake versions of brand label clothes, copy eachother, listen to fake music’* [Urban dictionary].

Як видно з прикладів, ойконіми в залежності від сполучуваності у дискурсі можуть змінювати свою маркованість з позитивної на негативну та навпаки.

Висновки.

1. Результати етимологічного та кількісного аналізів виявили, що мовою походження ойконімів графства *Leicestershire* є давньоанглійська, давньоскандинавська, як мова походження ойконімів складає незначну частину.

2. Процес найменування ойконімів відбувається завдяки ознакам топонімічної номінації: вплив людини на акт номінації; вплив одного об’єкту на номінацію іншого; вплив якостей на акт номінації ойконімів.

3. За структурною класифікацією ойконіми графства можна поділити на однослівні (однокомпонентні та двокомпонентні) та словосполучення. Конструкція N+N становить більшу частину при номінації ойконімів графства *Leicestershire*.

4. Згідно кількісного аналізу внутрішньої структури ойконімів найбільшу частоту уживання становить іменний формант (pers.name) (42,4%), формант *tūn* становить частоту уживання у 32,8%, *bý* – у 15,4%.

5. Визначені структурні моделі ойконімів графства *Leicester*, їх «внутрішня» будова, мова оригіналу та запозичення утворюють ойконімічну картину світу Англії на основі когнітивної інформації, закладеної у досліджуваних ойконімах, які вплинули на утворення та еволюцію назви того чи іншого графства Англії.

6. Ойконіми можна розглядати як енантіосеми, оскільки вони здатні набувати позитивно- або негативно-конотативних ознак. Явище енантіосемії – один із аспектів вираження людиною навколишньої дійсності в залежності від комунікативних інтенцій та інтенцій мовця.

7. Регістр дискурсу, інтенція мовця та сполучуваність ойконімів безпосередньо впливають на актуалізацію позитивного чи негативного компоненту у семантичній структурі

ойконімів. Мовець, свідомо чи ні, може використовувати формули «покращення значення» в будь-якому контексті для ойконімів, які первинно позначають негативні явища дійсності.

Перспектива дослідження. Вбачається в уточненні явища енантіосемії, що передбачає градуальний аналіз переходу «+» та «-» конотацій у семантичній структурі ойконімів.

Література

- Колісниченко Т. В. Інтенсифікатори “Settlement” номінацій у рекламному туристичному дискурсі. *Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики*. 2016. Вип. 11-12. Ч. 1. С. 303-306.
- Суперанская А.В. Общая теория имени собственного. М. : Наука, 1973. 366 с.
- Топоров В. Н. Исследования по этимологии и семантике. Т. I: Теория и некоторые частные ее приложения. М. : Языки славянской культуры, 2004. 816 с.
- Шанский Н. М. Лингвистические детективы. М. : Дрофа, 2014. 133 с.
- I live here*. URL : <https://www.ilivehere.co.uk/lesta-leicester.html>. (дата звернення: 15.10.2018).
- Mailhammer R. The Germanic Strong Verbs: Foundations and Development of a New System. Berlin: Walter de Gruyter GmbH & Co., 2007. 262 p.
- Mills D. A Dictionary of British Place-Names. NY : OUP, 2011. 576 p.
- Urban dictionary*. URL : <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=Chav> (дата звернення: 15.10.2018).
- Urban Rambles*. URL : <http://urbanrambles.org/walks/uk/england/east-midlands/leicester-815>. (дата звернення: 15.10.2018).
- Visit Leicester*. URL : <https://www.visitleicester.info>. (дата звернення: 15.10.2018).
- Visit. Explore. Discover*. URL : <http://www.goleicestershire.com/explore-leicestershire>. (дата звернення: 15.10.2018).

(Матеріал надійшов до редакції 16.10.18. Прийнято до друку 28.10.18)

УДК: 811.111'367.628

DOI: <https://doi.org/10.26661/2414-1135/2018-74-11>

МЫКХАЙЛЕНКО В. В.

(*Institute of International Relations and Social Studies, MAUP, Kyiv*)

MERONYMY IN PROFESSIONAL DISCOURSE TRANSLATION

The present paper is a study of the role of holonyms, in three professional discourse of architecture in comparison with the discourse of fiction. The professional discourse of architecture which semantics (lexical and functional), structure, as well as cohesion and coherence stem from specific, target language uses based on an identified set of specialized features: *style, distinctive features, form, space*. LSPs distinguish themselves as far as choice, use and frequency of particular linguistic features of morphology, syntax, vocabulary and textual or discursive properties are concerned. The professional discourse of architecture which semantics (lexical and functional), structure, as well as cohesion and coherence stem from specific, target language uses based on an identified set of specialized features: *style, distinctive features, form, space*. The content must be focused on the lexemes (*modernism, shape, openness, function, material*, etc.), phrases (asymmetrical compositions, general cubic or cylindrical shapes, flat roofs, gothic style, geometric form, etc.), idioms (*public housing, open plan, reinforced concrete, wrap-around porch, Gothic Revival, housing boom, Norman Architecture, semi-enclosed courtyard*, etc.), and sentences in the specific context (*As part of the Counter-Reformation the architecture was an attempt to celebrate the Catholic state [Baroque style]*).

Meronyms in the architecture discourse are lexical items denoting a part in respect to lexical items denoting a whole. They vary in showing how necessary the part is to the whole, for example, a *floor* as a meronym of *a room and further, a room as a meronym of a house* others are usual but not obligatory, like *belfry* as a meronym of *a house*; still others are optional like *a weathercock* for *a roof* [Saeed 2003]. Hyponymy, antonymy, and meronymy reflect different aspects of the organization of a lexical glossary and they all differ from synonymy.

Due to the definitional analysis of the dictionary entries it is proved that the referred three doors are differentiated by their location in the wall of the house. And the additional component of the lexical meaning of the phrase *front door* is “facing the road”.

The difference lies in the English culture “front for the guests or head of the family,” side “for the family on ordinary days” and back for “servants, beggars and tramps”.

The function of architects is much beyond their creating buildings. They must not ignore the community’s traditions, beliefs, and culture which are mainly hidden in details [Cromley 2008, p. 391]. And the translator’s task is to specify all these details with the help of meronyms which can retain the smallest item of culture.

Key words: meronym, holonym, semantics, professional discourse, translation, concept.

Михайленко В. В. Мероніми у перекладі професійного дискурсу. Дану статтю присвячено деяким аспектам міжкультурної комунікації на прикладі перекладу професійного (архітектурного) дискурсу. Встановлено семантичні розбіжності у професійних номінаціях за допомогою меронімів та їхніх протилежностей – холонімів – у мови оригіналу та перекладу

Ключові слова: меронім, холонім, семантика, професійний дискурс, переклад, концепт.